

CALOBAEA SPEC. (SCIOMYZIDAE) AANGETROFFEN IN JUVENIELE LYMNAEA PALUSTRIS (O.F.M.)

In de Fauna van Nederland, Gastropoda Prosobranchia et Pulmonata door Tera van Benthem Jutting, 1933, wordt bij Lymnaea truncatula (O.F.M.), p. 202 gewag gemaakt van het vliegje Calobaea bifasciella Fall. wiens larven en pupariums in schelpen van Lymnaea truncatula zijn aangetroffen. Het betreft hier vondsten van Lundbeck (1923) in Denemarken.

De larven leven parasitisch in deze slakjes. Een goede afbeelding (naar Lundbeck) van een puparium van Calobaea bifasciella in een schelp van Lymnaea truncatula vindt men in het boek van Wesenberg-Lund (1943). Op deze afbeelding is goed te zien hoe mooi het puparium als een operculum in de mondopening van de schelp van Lymnaea truncatula past.

Van Benthem Jutting wijst erop dat iets dergelijks in Nederland nog niet is waargenomen en ook in meer recente literatuur heb ik geen gegevens kunnen vinden over vondsten in Nederland.

Bij het bekijken van juveniele Lymnaea palustris, verzameld uit aanspoelsel trof ik pupariums aan in de mondopening. Deze pupariums lijken exact op de afbeelding van een puparium van Calobaea bifasciella in een schelp van Lymnaea truncatula. Alleen de juveniele Lymnaea palustris tot 6 mm lengte bleek pupariums te kunnen bevatten. De grotere exemplaren van Lymnaea palustris bevatten geen pupariums evenals Lymnaea truncatula.

Het onderzochte materiaal betreft 4 aanspoelsel-collecties uit de buurt van Lobith en 1 aanspoelsel-collectie van Noorddijk bij Groningen.

Plaats waar aanspoelsel is verzameld	datum	L. palustris < 6 mm		L. truncatula	
		met Cal.	zonder Cal.	met Cal.	zonder Cal.
Herwen, Oude Rijn	30-4-'65	2	2	0	4
Lobith, vijvertje	29-12-'66	1	0	0	0
Groessen, Oude Rijn	1- 2-'68	1	0	niet bewaard	
Herwen, vijvertje	1- 2-'68	12	14	0	1
Noorddijk, sloot	29- 2-'67	1	0	0	0

Bij deze tabel moet opgemerkt worden, dat vooral de verweerde schelpjes van Lymnaea palustris geen pupariums bevatten, zodat in feite het aantal met Calobaea geïnfecteerde Lymnaea palustris waarschijnlijk nog hoger is dan uit deze tabel blijkt.

J.A.J.H. Nienhuis, Bouwerschapsweg 53, Woltersum(Gr.)

LITERATUUR

Lundbeck, W. -1923 - Some remarks on the biology of the Sciomyzidae together with the description of a new species of Ctenulus from Denmark., Medd. Dansk Naturh. For., Vol: 76, 101-109.

Wesenberg-Lund, C. - 1943 - Biology der Süßwasserinsekten, Kopenhagen X + 682 pp. 501 Abb. um Text, 13 Taf. Sciomyzidae p. 567-569.